

Việt Nam xây dựng Chỉ thị mới để siết chặt chống hàng giả số và xuyên biên giới

22:00 24/11/2025

Trong những năm gần đây, tình trạng xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) tại Việt Nam đang diễn biến phức tạp, gia tăng cả về quy mô lẫn mức độ tinh vi. Vấn nạn hàng hóa giả mạo và xâm phạm SHTT không chỉ xuất hiện trong các lĩnh vực truyền thống như thời trang, mỹ phẩm, mà còn bùng nổ trên môi trường số, đặc biệt là trên các nền tảng thương mại điện tử xuyên biên giới.

Các vụ việc liên quan đến xâm phạm quyền SHTT được xử lý mỗi năm lên tới hàng nghìn, nhiều vụ có quy mô lớn, liên tỉnh và xuyên biên giới. Các hành vi xâm phạm chủ yếu bao gồm: xâm phạm quyền đối với nhãn hiệu, sản xuất và tiêu thụ hàng hóa giả mạo nhãn hiệu, và sao chép, phân phối tác phẩm điện ảnh, nhạc, sách điện tử mà không có sự đồng ý của tác giả.

Các nhóm hàng hóa thường bị xâm phạm là những mặt hàng có giá trị thương hiệu cao và danh tiếng, như thời trang, mỹ phẩm, dược phẩm, phụ tùng xe gắn máy và thực phẩm. Đáng chú ý, mặc dù đã có nhiều nỗ lực, nhưng phần lớn các vụ việc vi phạm pháp luật về SHTT hiện nay chủ yếu bị xử lý hành chính, rất ít vụ việc bị xử lý hình sự, dẫn đến tính răn đe chưa cao.

Tình trạng thực thi quyền SHTT của Việt Nam cũng bị Hoa Kỳ chỉ rõ trong Báo cáo Đặc biệt 301 năm 2025, đánh giá là chưa hiệu quả. Hoa Kỳ chỉ ra những hạn chế trong phối hợp giữa các cơ quan, chậm trễ trong điều tra, xử lý, và chế tài xử phạt còn thiếu tính răn đe.

Cần huy động sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị cho công tác bảo vệ, thực thi quyền sở hữu trí tuệ. Ảnh: minh họa

Để xử lý tình trạng này, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 13/CT-TTg về tăng cường công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả. Đồng thời, Bộ Khoa học và Công nghệ đang nghiên cứu, xây dựng dự thảo Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ riêng trong lĩnh vực thực thi quyền SHTT.

Mục tiêu của Chỉ thị mới là đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi và hạn chế thấp nhất tình trạng xâm phạm quyền SHTT, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân và doanh nghiệp, nâng cao uy tín quốc gia.

Các quan điểm chiến lược của Bộ Khoa học và Công nghệ bao gồm:

Công tác đấu tranh phòng, chống xâm phạm quyền SHTT phải là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục, lâu dài, cần có sự vào cuộc quyết liệt của cả hệ thống chính trị, đặc biệt là cấp cơ sở.

Thực thi quyền SHTT phải mang tính đồng bộ giữa các cơ quan thực thi, giữa các cấp và phù hợp với mô hình chính quyền địa phương hai cấp.

Công tác thực thi quyền SHTT phải gắn với chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ hiện đại, bảo đảm thực hiện các cam kết quốc tế.

Bộ Khoa học và Công nghệ nhấn mạnh lấy phòng ngừa là chính, nhưng thời gian tới phải đẩy mạnh xử lý nghiêm, công khai, minh bạch, tạo ra tính răn đe. Việc này sẽ giúp xây dựng môi trường đầu tư, kinh doanh minh bạch, lành mạnh và góp phần phát triển đất nước nhanh và bền vững.

Thành Nam (t/h)